

שם עצם

מהו שם עצם?

למשל:
✓ פרח
✓ בקבוק
✓ ספר

שם עצם = מלה המצינת
את שמו של דבר מסים
חי או צומח או דומם.

תנו דוגמאות לשמות עצם
הנמצאים בכיתה

תנו דוגמאות לשמות עצם
הנמצאים בחצר בית ספר

**לרוב שמות העצם יש צורת ריבוי.
כלומר, הם יכולים לבוא ביחיד או ברבים.**

● תמונה – תמונות

● עט- עטים

● סיר- סירים

תנו דוגמאות לשמות עצם
ביחיד וברבים

נעבור לתרגול הוציאו מחברות עברית

יש לך עיפרון?

בין המלים שלפניכם מסתתרים שבעה שמות עצם (גם ביחיד וגם ברבים). העתיקו למחברת רק את שמות העצם.

**שֶׁעוֹן, אֲכַלְתִּי, מְטָרָה, גִּזְרָנוּ, וִילּוֹן, אֵצֶל, תַּכְשִׁיטִים, עֵתוֹן,
צִיּוּרִים, לְפָנַי, מְשַׁקְפִים, נֶרְדִם, דִּי.**

כֹּעֵת, העתיקו, לפי הסדר, את האות הראשונה של כל מלה שסמנתם.

מה קבלתם?

איך נזהה
שם עצם?

ניתן להוסיף לשם העצם
כינוי שייכות " של " בנטיות השונות:
שלי, שלך, שלנו וכו'.

- אפשר לומר הסל שלי ובמילה אחת- סלי
- אפשר לומר הספר שלך ובמילה אחת –ספרך
- אפשר לומר הארץ שלנו ובמילה אחת - ארצנו

איך נזהה
שם עצם?

ניתן גם להוסיף לשם העצם
את ה' הידיעה-ה.

אפשר לומר ה + מחברת- המחברת
אפשר לומר ה + תיק- התיק

הערה:

אי אפשר להוסיף לפועל את ה' הידיעה.
אי אפשר לומר ה + אָכַל - האָכל.

איך נזהה
שם עצם?

זכרו!
שם עצם היא לא מילה שמציינת זמן.
אי אפשר להטות שם עצם לפי זמנים
עבר הווה או עתיד כמו פועל.

נעבור לתרגול הוציאו מחברות עברית

יש לך מחדד?

לְפָנֶיכֶם מְלִים שׁוֹנוֹת וּבִינֵיהֶן שֵׁשׁ שְׁמוֹת עֵצִים. הָעֵתִיקוּ הַמְלִים
לְמַחְבֶּרֶת, מָצְאוּ אֶת שְׁמוֹת הָעֵצִים וְסַמְּנוּ אוֹתָם (נָסוּ לְהוֹסִיף
לְכָל מֶלֶךְ אֶת הָא-הִי־דִיעָה וּמִילַת שִׁכּוֹת, וְכָךְ תִּדְעוּ אִם הַמֶּלֶךְ
הִיא שֵׁם עֵצִים אוֹ לֹא)

אֲדָמָה

צַחֲקָנוּ

מַרְק

חֵלוֹם

חֵבֶר

קִמְתִּי

אִיפָה

פְּלֶאפּוֹן

מִים

אפשר לחלק את שמות העצם לקבוצות:
שמות עצם מוחשיים
שמות עצם מופשטים
שמות עצם פרטיים

???

שם עצם מוחשי

שם של דבר שניתן לחוש באחד מחמשת החושים:
ראיה, שמיעה, ריח, טעם ומישוש.

מרק, צלחת, ומחשב
הם גם שמות עצם מוחשיים.

שולחן הוא שם עצם מוחשי כי
ניתן לראות אותו ולגעת בו.

שם עצם שלא ניתן לחוש באחד מחמשת החושים.
אם שם העצם מתאר משהו שלא ניתן לראות, לשמוע
להריח לטעום או לגעת הוא **שם עצם מופשט**.
שם עצם מופשט הוא שם של מושג, תחושה או רגש.

אנחנו מתחילים להבין

רעב הוא שם עצם מופשט, כי משמעותו
הרגשה שאי אפשר לחוש בה באמצעות
החושים שלנו.

מחשבה, חלום, תקווה, חופש, פחד ושנאה
הם שמות עצם מופשטים.

שם עצם פרטי = שם או כינוי הניתן לאדם
או לבעל-חיים או למקום מסויים.

דוגמאות:
דני, ירושלים, לאקי (=שם של כלב)

שם עצם פרטי?

נעבור לתרגול הוציאו מחברות עברית

יש לך עיפרון?

הכינו טבלה בת שלוש
עמודות שתראה כך:

שם עצם מוחשי	שם עצם מופשט	שם עצם פרטי

לפניכם רשימת מילים סדרו
בתוך הטבלה שהכנתם במחברת

- אהבה
- צרפת
- עצבות
- תל אביב
- עט

- כדור רגל
- חלום
- יעקב
- נרות
- בקבוק

